

ressò mont-rogenç

EL PEIRÓ ESGARRAT, ESGUERRAT O BÉ ESBARRAT ?

Miquel Anguera, “Beatet”

25-11-2023

Ja de petit, sempre havia sentit parlar del Peiró esgarrat, o esguerrat (que no és el mateix), i tant els padrins (ara avis) com els pares ens explicaven la llegenda de com s’havia trobat la imatge de la Mare de Déu de la Roca, i com la imatge de la nostra patrona desapareixia del Peiró esgarrat o esguerrat i apareixia dalt a l’Ermita. En fi, més o menys el mateix que tots els mont-rogençs haurem sentit dels nostres avis i pares.

El que l’altre dia em va sorprendre molt (fa unes poques setmanes) fou trobar-me i parlar una bona estona amb una mont-rogença de 94 anys i escaig, molt lúcida i amb bona memòria que, parlant de diversos temes del poble, va i em diu: “Escolta, Miquel, a tu que t’agrada tant la història del poble, sabies que mon pare sempre deia el Peiró esbarrat i no pas esguerrat o esgarrat??”. Cal pensar que son pare hauria nascut a finals del s. XIX o principis del s. XX. I els avis d’aquesta senyora? Òbviament, els seus avis ja ens portarien als temps de la Primera República (any 1873). Ja són anys, oi??

Doncs bé, la nostra mont-rogença defensava el mot que son pare emprava per anomenar el Peiró **esbarrat** i no pas esgarrat o esguerrat. És a dir que ella defensava que a la seva família sempre n’havien dit el Peiró esbarrat i no pas el Peiró esguerrat o esgarrat. Com es pot veure, la paraula sona exactament igual en les dues accepcions (esgarrat i esguerrat), i només canvia una sola lletra en el cas “esbarrat”: la “g” per la “b” o bé “gue” per la “b” i el sentit no canvia pas massa entre esgarrat (equivocat, mal fet) i esguerrat: “No

reeixir en l’execució d’alguna cosa, fer-la malament” (pàg. 679 de la Gran Enciclopèdia Catalana).

Esguerrat, esgarrat o esbarrat?? En què quedem? Jo no he pogut trobar en cap lloc per quina paraula ens hauríem de decantar. Potser, si no ens haguessin cremat l’arxiu municipal, el juliol del 1936, en algun lloc hi trobaríem la resposta... També diré que no crec que hi hagi algú que, per qüestions d’edat, pugui haver vist el Peiró 2 totalment bastit. Per tant, crec que puc afirmar que el Peiró 2, en qüestió, tots l’hem vist ESBARRAT, “des de sempre” i no pas esgarrat o esguerrat.

Evidentment, això no porta cap debat històric, ni lingüístic ni semàntic... Per cert, ahir mateix un altre home d’uns 66 anys em digué al bar que ell també ho havia sentit a casa seva el mot “esbarrat”. Doncs: “aquí ho deixo...”

Una altra i darrera cosa: el cartell que trobem al costat del Peiró esgarrat, esguerrat o esbarrat, posat per l'ajuntament, és incorrecte perquè "Peiró-Esgarrat" mai ha de portar un guió. Esgarrat, en majúscula o minúscula: ambdues accepcions són correctes.